

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี 2562

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (มธบ.) เป็นสถาบันอุดมศึกษามีภาระหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เน้นคุณภาพ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความมั่งคั่งทางปัญญา แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องเป็นบัณฑิตคุณภาพเป็นนักวิชาชีพที่ดีพัฒนาและสร้างเสริมการวิจัยให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนางานในหน้าที่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้ในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุด้วยความโปร่งใส เปิดเผย เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ ได้ ตามหลักการของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่มีกรอบการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีการวางแผนการดำเนินงาน การเร่งรัดติดตาม ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล

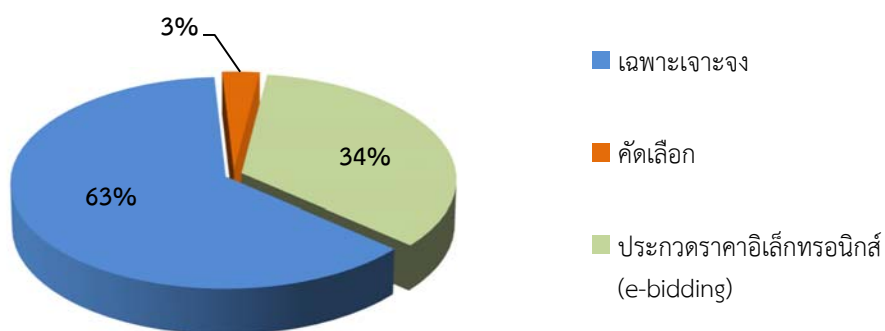
งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ 2562 ที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อแสดงให้เห็นว่าการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และมีความคุ้มค่า ตามมาตรา 8 ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี โดยมีรายละเอียด (1) สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมการจัดซื้อจัดจ้างจำแนกตามวิธี (2) ปัญหา อุปสรรค ของการจัดซื้อจัดจ้าง (3) ข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง

(1) สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมการจัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของจำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ปี 2562

จำนวนโครงการ	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง		
	เฉพาะเจาะจง	คัดเลือก	ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)
67	42	2	23
ร้อยละ 100	ร้อยละ 62.69	ร้อยละ 2.98	ร้อยละ 34.33

ภาพที่ 1 แสดงร้อยละของจำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง
ปีงบประมาณ 2562

ในปีงบประมาณ 2562 งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวนทั้งสิ้น 67 โครงการ พบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างสูงที่สุดคือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 42 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 62.69 โครงการรองลงมาคือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำนวน 23 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 34.33 และน้อยที่สุดคือวิธีคัดเลือก จำนวน 2 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 2.98

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของจำนวนโครงการ วงเงินงบประมาณ วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กักพัน และวงเงินที่ประหยัดได้จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง

จำนวนโครงการ	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง		
	เฉพาะเจาะจง	คัดเลือก	ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)
67	42	2	23
วงเงินงบประมาณ 259,433,800.-	วงเงินงบประมาณ 6,614,600.-	วงเงินงบประมาณ 10,527,000.-	วงเงินงบประมาณ 242,292,200.-
ร้อยละ 100	ร้อยละ 2.55	ร้อยละ 4.06	ร้อยละ 93.39
วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กักพัน 245,266,261.36	วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กักพัน 6,064,563.20	วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กักพัน 10,400,000.-	วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กักพัน 228,801,698.16
ร้อยละ 100	ร้อยละ 2.48	ร้อยละ 4.24	ร้อยละ 93.28
วงเงินที่ประหยัดได้ 14,167,538.64	วงเงินที่ประหยัดได้ 550,036.80	วงเงินที่ประหยัดได้ 127,000.-	วงเงินที่ประหยัดได้ 13,490,501.84
ร้อยละ 100	ร้อยละ 3.88	ร้อยละ 0.90	ร้อยละ 95.22

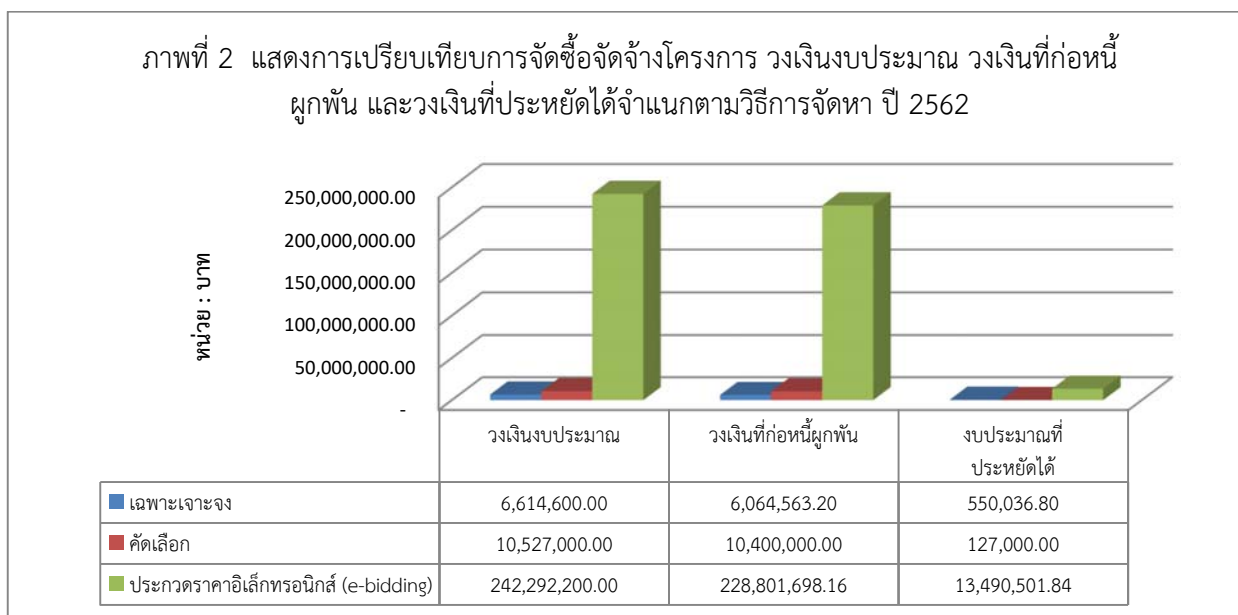
จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า งบประมาณในภาพรวมที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 67 โครงการ เป็นเงิน 259,433,800.-บาท พบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่งบประมาณสูงสุดคือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเงิน 242,292,200.-บาท คิดเป็นร้อยละ 93.39 รองลงมาคือวิธีคัดเลือก คิดเป็นร้อยละ 4.06 เป็นเงิน 10,527,000.-บาท และน้อยที่สุดคือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงิน 6,614,000.-บาท คิดเป็นร้อยละ 2.55

และจากข้อมูลยังพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สามารถดำเนินการก่อนนี้ผูกพันสัญญา ในปีงบประมาณ 2562 ครบทั้งจำนวน 67 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถก่อนนี้ผูกพันด้วยวงเงินรวมทั้งสิ้น 245,266,261.36 บาท ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์สูงสุด เป็นเงิน 228,801,698.16 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.28 รองลงมาคือวิธีคัดเลือก เป็นเงิน 10,400,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 4.24 และน้อยที่สุดคือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงิน 127,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 0.90

โดยผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สามารถประหยัดงบประมาณประเภทงบลงทุนได้เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 14,167,538.64 คิดเป็นร้อยละ 100 ด้วยการจัดซื้อจัดจ้างวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ที่ประหยัดได้สูงสุดคือ เป็นเงิน 13,490,501.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.22 รองลงมาคือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงิน 550,036.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.88 และน้อยที่สุดคือวิธีคัดเลือก เป็นเงิน 127,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 0.90 บาท

ตามที่ทราบจากข้อเท็จจริงทั่วไปว่า การจัดซื้อจัดจ้างจากวงเงินที่มีมูลค่าสูง ผู้ซื้อจะมีอำนาจการต่อรองมากกว่าวงเงินที่มีมูลค่าเล็กน้อย แต่เมื่อปรากฏผลการจัดซื้อจัดจ้างปี 2562 โดยพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างรายวิธีแล้วจะสังเกตได้ว่า วิธีที่ประหยัดที่สุดเมื่อเทียบกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับเมื่อต้นปีงบประมาณคือ วิธีเฉพาะเจาะจง คิดเป็นร้อยละ 8.31 รองลงมาคือวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 5.56 และวิธีคัดเลือกประหยัดน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจมีปัจจัยสนับสนุนอื่นประกอบในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิเช่น สินค้าที่นำมาเปรียบเทียบไม่ใช่ชนิดเดียวกัน ระยะเวลาในการสั่งซื้อสั่งจ้างไม่อยู่ในช่วงเดียวกัน การต่อรองราคาวงเงินเล็กน้อยอาจมีความคล่องตัวมากกว่าวงเงินสูงๆ และผู้ที่ต่อรองให้ราคาเป็นผู้มีอำนาจในการลดสินค้ามากกว่าวงเงินที่มีมูลค่าสูง สินค้าแต่ละรายการมาจากประเทศที่ผลิตต่างกันจึงมีต้นทุนการขนส่งไม่เท่ากัน สินค้าบางประเภทเป็นสินค้าน้อยราย ดังนั้น ผู้ขายจะมีบทบาทในการกำหนดราคาตลาดมากกว่าสินค้าทั่วไป เป็นต้น

ภาพที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างโครงการ วงเงินงบประมาณ วงเงินที่ก่อกั้นผู้กั้น และวงเงินที่ประหยัดได้จำแนกตามวิธีการจัดหา ปี 2562

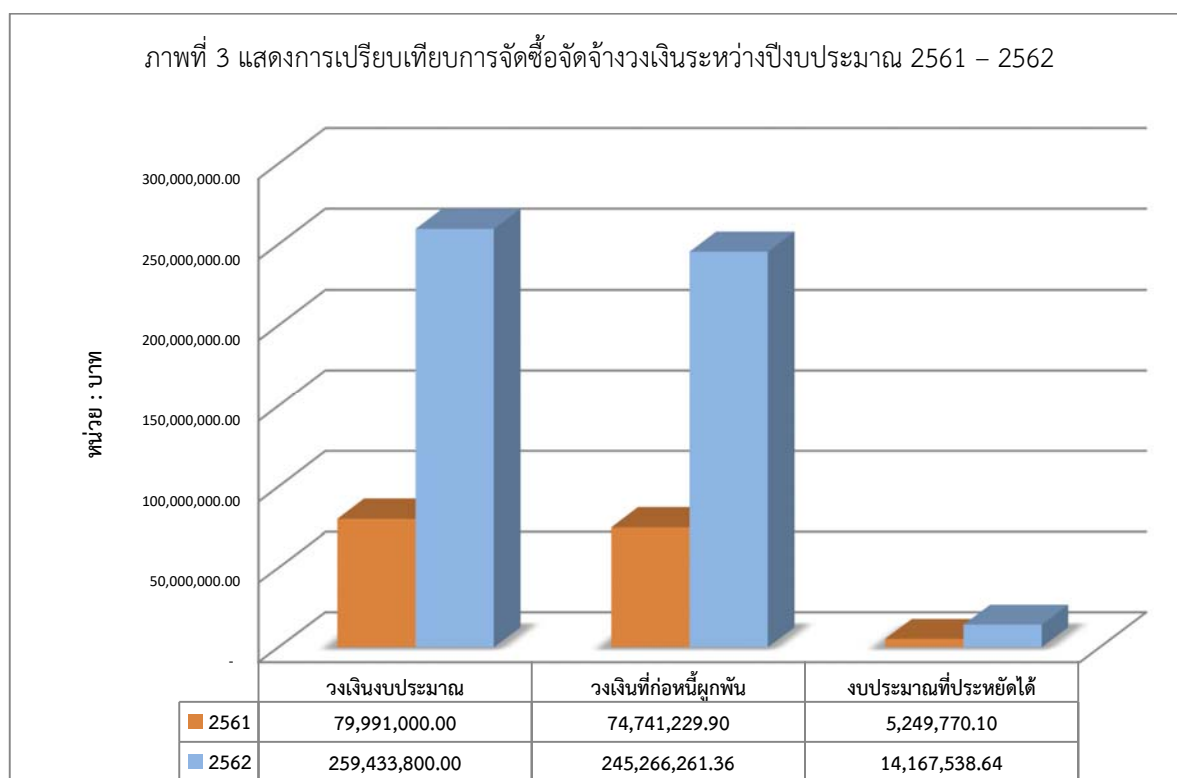

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างปีงบประมาณ

2561 - 2562

ที่	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	จำนวนโครงการ		งบประมาณ		งบประมาณที่ก่อกั้นผู้กั้น		งบประมาณที่ประหยัดได้	
		2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562
1	เฉพาะเจาะจง	35	42	5,487,000.-	6,614,600.-	5,277,123.40	6,064,563.20	209,876.60	550,036.80
2	คัดเลือก	1	2	1,720,000.-	10,527,000.-	1,705,580.-	10,400,000.-	14,420.-	127,000.-
3	ประกวดราคา (e-bidding)	12	23	72,784,000.-	242,292,200.-	67,758,526.50	228,801,698.16	5,025,473.50	13,490,501.84
รวมทั้งหมด		48	67	79,991,000.-	259,433,800.-	74,741,229.90	245,266,261.36	5,249,770.10	14,167,538.64

ในปีงบประมาณ 2562 งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 67 โครงการ (สูงกว่าปี 2561 จำนวน 19 โครงการ) งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งสิ้นเป็นเงิน 259,433,800.-บาท (จำนวนนี้ได้รวมงบลงทุนที่เป็นงบผูกพันข้ามปีเป็นเงิน 146,700,000.-บาท ไว้ด้วย) (สูงกว่าปี 2561 เป็นเงิน 179,442,800.-บาท) จำนวนเงินงบประมาณที่ใช้จริง 228,801,698.16 บาท (สูงกว่าปี 2561 170,525,031.46 บาท) โดยงบประมาณที่ประหยัดได้ 14,167,538.64 บาท (สูงกว่าปี 2561 เป็นเงิน 5,249,770.10 บาท)

(2) ปัญหา อุปสรรค ของการจัดซื้อจัดจ้าง

1. เนื่องจากผู้ที่เป็นกรรมการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ซึ่งมีภารกิจงานสอนทำให้เวลาในการจัดทำคุณลักษณะหรือประชุมไม่ตรงกัน ทำให้ส่งคุณลักษณะเฉพาะล่าช้าไม่ทันตามกำหนดเวลาที่วางแผน
2. มีการปรับแก้ไขรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ให้เหมาะสมกับการใช้งานและเทคโนโลยีปัจจุบัน หรือแม้แต่ไม่สามารถส่งพัสดุตามสัญญาภายในกำหนดเวลาได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงสายการผลิต จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดซื้อจัดจ้างและส่งมอบงาน
3. มีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว หรือมีผู้เสนอราคาแต่ผ่านการคัดเลือกเพียงรายเดียว หรือไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีแต่ไม่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด เป็นเหตุให้ยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้จัดหาหลายครั้ง
4. การจัดทำราคากลาง โดยการสืบราคาจากผู้มีอาชีพขายหรือผู้รับจ้างอย่างน้อย 3 ราย ผู้กำหนดคุณลักษณะมักไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้มีอาชีพขายหรือผู้รับจ้าง จึงทำให้เสียเวลาในการติดต่อประสานเพื่อขอข้อมูลและเอกสารเสนอราคา
5. กฎ ระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานบางประเด็นเข้าใจยากเนื่องจากไม่ทราบนิยามและวัตถุประสงค์ของระเบียบ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจไม่ตรงกัน โดยเฉพาะประเด็นการใช้ดุลยพินิจ การทำงานสะดุดหยุดลงเกิดความล่าช้าเพราะไม่สามารถหาคำตอบหรือเหตุผลมารองรับได้ อีกทั้ง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการตอบคำถามปัญหา ก็ไม่สามารถตอบได้ทันทีและบางครั้งติดต่อไม่ได้

6. มีการปรับปรุงระบบและการออกหนังสือเวียนชักชวนความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ภายหลังจากการประกาศใช้ระเบียบ ของกรมบัญชีกลาง อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องปรับกระบวนการทำงานเป็นระยะ ซึ่งจะต้องปรับแบบฟอร์มและขั้นตอนในระบบ MIS จึงไม่สามารถปฏิบัติได้ทันทีไม่ต่อเนื่อง เพราะมหาวิทยาลัยต้องแจ้งแนวปฏิบัติและระบบ MIS ให้หน่วยงานภายในทราบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถและการรับรู้ต่างกัน และมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการแจ้งแนวดังกล่าวด้วย

(3) ข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง

1. จัดทำคู่มือจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นองค์ความรู้ และแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัย สำหรับขั้นตอนงานใหม่ ๆ เพิ่มเติม

2. ให้องค์กรภายในที่ได้รับงบประมาณเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ที่ต้องการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไว้ล่วงหน้า และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการจัดทำก่อนพบ.ของกรมบัญชีกลางอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

3. กำหนดเวลาในการส่งข้อมูลและการปฏิบัติงาน (Time line) อย่างชัดเจน และขอความร่วมมือหน่วยงานให้ความสำคัญในเรื่องการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นอันดับต้นๆ ของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการเร่งรัด ติดตามงาน และรายงานมหาวิทยาลัยทราบเป็นระยะ

4. ให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างแจ้งปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อทราบข้อปัญหาแท้จริง และแก้ไขได้ตรงจุดถูกต้องตรงตามเป้าหมาย

5. เพิ่มพูนความรู้ และทดสอบความเข้าใจเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะเรื่อง โดยถ่ายทอดผ่านกิจกรรมการและเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) และจัดทำแนวปฏิบัติ หรือ workflow ขั้นตอนงาน เพื่อความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้

6. เพื่อลดความแตกต่างและความผิดพลาดในการจัดทำราคาากลางจากแหล่งการสืบราคาจากผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้าง หน่วยงานกลางที่รับผิดชอบจัดทำราคากลางควรมีสินค้าที่มากมายหลายประเภทครอบคลุมสินค้าที่ส่วนราชการจัดหา เพื่อเป็นราคามาตรฐานในการอ้างอิง

7. กรมบัญชีกลาง ควรมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถตอบปัญหาอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกรณีประเด็นกฎระเบียบที่ต้องใช้ดุลยพินิจ และเบอร์โทรศัพท์ที่แจ้งไว้ควรมีผู้รับตลอดสายเวลาราชการ 8.30 – 16.30 ทุกวัน

.....